

Euroopa Liit
Euroopa
Regionaalarengu Fond

Eesti
tuleviku heaks

Lasteaiaõpetajate veebikoolitus 7. oktoobril 2020

Ringmängu rööm

Janika Oras

Eesti Kirjandusmuuseumi Eesti Rahvaluule Arhiiv

janika@folklore.ee

Slaididelt saab kopeerida linke materjalidele ja mängude sõnu, videod on loengusalvestusel.

Väljaandeid

Tampere, Herbert. Eesti rahvalaule viisidega I-V. Tallinn 1956-1965.

<http://www.folklore.ee/pubte/eraamat/tampere/> III köites liikumisega laulud ja laulumängud

Rüütel, Ingrid. Eesti uuemad laulumängud I, II. Tallinn 1980, 1983.

Eesti rahvamuusika antoloogia. Helisalvestusi Eesti Rahvaluule Arhiivist. 3 CD plaati + tekstivihik.

Tartu 2003 <http://www.folklore.ee/pubte/eraamat/rahvamuusika/ee/index>

Eesti rahvalaulud. Antoloogia. <http://www.folklore.ee/laulud/erla/t4.htm> (Siin viise ei ole, mängulaulude tekstid koos mängukirjeldustega leiab “Laulud pühadest ja lõbustustest” - “Laulumängud” alt)

Mirov, Ruth. Regivärsilise ekspositsioonlauluga voormängud. Tallinn 1998. Mõne laulumängu sõnade ja mängutegevuse põhjalikud kirjeldused

Söit, söit, söit Sörve poole http://saaremaa.folklore.ee/wordpress/?page_id=352 (Saaremaa lastelaule ja laulumänge)

Roose, Celia. Kooli folkloorikogumik. Tallinn 2003 (ka CD heliga)

Suits, Janne. Pärimuslikud laulumängud lastele. Viljandi 2014; Pärimuslikud laulumängud lastele II. 2018 (mõlemas osas ka CD heliga)

Hainsoo, Meelika. Önnõkõn siin tsõõrin olla. Valik Vana-Võrumaa laulumänge. Võro Instituut 2018. Lisaks CD-plaat. <https://soundcloud.com/lepaseree>, <https://soundcloud.com/search?q=Meelika%20Hainsoo>

Videod:

Laevamäng <https://www.youtube.com/watch?v=vJfFIZfCaNY> (Leigarid, alates 1:40)

Hobusemäng <https://www.youtube.com/watch?v=NRuqnIrk7Gs> (Leigarid)

Lambamäng <https://www.youtube.com/watch?v=gLEtfrSTGs> (Mäetaguse lasteaed)

Nõelamäng https://www.youtube.com/watch?v=WOaK_hUWjOU (Leigarid)

Laulumängud Muhu väljaandes (vt FILMID)

<https://www.folklore.ee/pubte/eraamat/muhu/ee/index>

Meelika Hainsoo teeb laulumänge <https://www.uttv.ee/naita?id=22374>

Varasemad koolitused:

http://folklore.ee/kp/lp/2015/webv/22_janika_xvid.avi

http://folklore.ee/kp/lp/2016/webv/lasteaednikud2016_2_50p.mp4

<http://folklore.ee/kp/lp/2017/video.htm>

Tekstid ja videod:

<https://100-rahvamangu-lastele.blogspot.com/p/mangud-taestikulises-jarjekorras.html>

(youtube kanal Rahva Mäng:

<https://www.youtube.com/channel/UCBQxo9H6wEloSCohiLOjDLA/videos>)

Laulumängude liigitus

vanemad laulumängud – rituaalne taust ja tähendus (talvine, suvine pööripäev)

regivärsiline laul, mängutegevuses keskne etendus (draamaelemendid); sõõrmängud, voormängud, vabavormilised etendusmängud

siirdevormilised laulumängud – alates 16. saj, eriti 17. saj
siirdevormiline laul, mängutegevuses tantsulis-figuraalne liikumine (viirud, ring), vähesed draamaelemendid

ringmängud – 19. saj

lõppriimiline laul

1. etendusmängud: ringi sees näideldakse laulu sõnu

2. vahetantsuga ringmängud

Rikas puu

Ma olen kui üks kahar puu,
mul on oksad linde täis.

Palun sind, rikas mees,
anna mul oma lindudest!

Ma ei anna säändsel kehval
ühtki oma lindudest!

Kui ei anna, võtan ise
priskemad ja paremad.

lõpuks

Vaata nüüd, rikas mees,
kus on sinu varandus,
kõik see sinu linnukari,
kõik on minu kübaras.

Võru keeles

Ma olõ kui üts kahhar puu,
mul omma ossa tsirke täüs.

Palun sind, rikas mees,
anna mul üts ossakõn!

Ei mina anna säändsel kehval
ütteinust ossakõist!

Lähen esi, võtan esi
võtan kõige parõmba!

Kae nüüd, rikas miis,
kus on sinu varandus,
kõik see sinu tsirgukari,
see on minu kübäris.

Siidisulist linnukene

Siidisulist linnukene,
siidisulist linnukene,
vaat, luuli, vaat-vaat luuli,
siidisulist linnukene.

Lendas kullast põõsa pääle ...

Kuld ei võtnud armastada ...

Lendas hõbepõõsa pääle ...

Hõbe ei võtnud armastada ...

Lendas siidipõõsa pääle ...

Siid teda võttis armastada ...

Hakkas pesa ehitama ...

Korjas kokku kõrrekesi,
säädis sisse sulekesi.

Munes sisse kolmi muna,
haudus välja kolmi poega.

Üks oli kena kesalindu ...

teine laiska laanelindu ...

kolmas oli siidisulist lindu ...

Vares, vaga linnukene,
lendas linna uulitsale.

Säält ta lendas katusele,
tõi sõjasõnumid.

Ketras, ketras, kelle ratas?
Vanaeide vokiratas!

Villad vakas, takud lakas,
Kotikangas kuke nokas!

Hiired lõnga heietavad,
kassid kangast koovad.

Eit tegi püksid, taat tegi püksid,
enesel olid enne püksid.

Siis said kokku kolmed püksid,
kokku kolmed uued püksid.

Sinised olid sillupüksid,
valged need olid varrupüksid.

Kollased olid kosjapüksid,
punased olid pulmapüksid.

Vares vaga linnukene paarimänguna ja vahetantsuga ringmänguna.

Aadamal oli seitse poega

Aadamal oli seitse poega,
seitse poega Aadamal,
ei nad söönd, ei nad joond,
ei nad mõistnud mängida.
Nemad elasid kõik ühes
ja siis tegivad kõik nii ...

Laurensius

Laurensius armas, Laurensius sa,
mil tuled mind jälle kord vaatama?

Kas esmaspäev?

Et nädalas alati esmaspäev oleks
ja minu Laurensius mind vaatama tuleks.
Laurensius!

Laurensius armas, Laurensius sa,
mil tuled mind jälle kord vaatama?

Kas teisipäev?

Et nädalas alati esmaspäev, teisipäev oleks
ja minu Laurensius mind vaatama tuleks.
Laurensius!

... ..

Laurensius armas, Laurensius sa,
mil tuled mind jälle kord vaatama?

Kas pühapäev?

Et nädalas alati esmaspäev,
teisipäev, kolmapäev, neljapäev,
reede, laupäev, pühapäev oleks
ja minu Laurensius mind vaatama
tuleks.

Laurensius!

Aitäh!

